

Újabb adatok a Tömördi Madárvárta környékének pókfaunájához VII.
A kaszáló (Kis-rét) és a cseres-tölgyes talajlakó faunájának összehasonlítása (2010)

Kovács Péter és Szinetár Csaba
Nyugat-magyarországi Egyetem, Biológia Intézet, Állattani Tanszék
9700 Szombathely, Károlyi G. tér 4., e-mail: szcsaba@tk.nyme.hu

P. Kovács, Cs. Szinetár: New data on the spider fauna of the Bird Observatory of Tömörd, VII., 2010

In this short report we inform our readers about results of 2010. The examined traps were located in the oak forest and meadow. The sampling showed 19 various species of spiders. The *Pardosa alacris* seemd to be the most dominant one in the edge between forest and meadow.

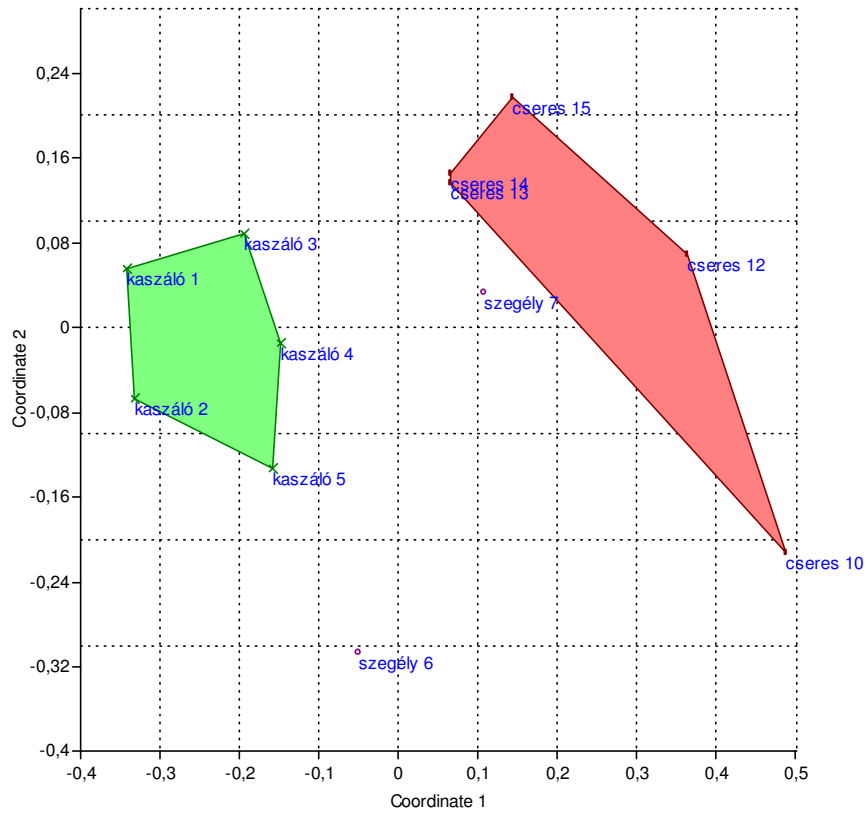
A Tömördi Madárvárta környezetének 11 éve zajló arachnológiai vizsgálatának folytatásaként, 2010 májusában két szomszédos élőhely (a Kis-rét, illetve a szomszédos cseres-tölgyes) talajlakó pókfaunájának párhuzamos felmérését végeztük el. Célunk a már több esetben vizsgált élőhelyi heterogenitás hatásának kimutatása az erdei, illetve vele szomszédos kaszáló esetében. Vizsgálatainkat ezúttal is az NyME SEK TTK Biológia Intézete által szervezett ökológia terepgyakorlat keretében, a végzős hallgatók aktív közreműködésével végeztük. A duplaedényes és tetővel ellátott Barber-féle talajcsapdák egy transzekt mentén kerültek kihelyezésre (5-5-5 darab a kaszálón, a szegélyben, illetve az erdőben). A gyűjtési időszak 2010. 05. 07-től 05.20-ig terjedt. A vaddisznók távoltartása érdekében kihelyezett vadriasztó („Vadóc”) ellenére három szegélyben elhelyezett csapda megsemmisült. A csapdák fogásait a pókok esetében faji szinten determináltuk (1. táblázat). Az élőhelyek talajlakó pókfaunájának viszonyát a 2. ábra mutatja, mely az egyes csapdák fogásai alapján ábrázolja a minták hasonlóságát. A várakozásnak megfelelően jól elkülönül a két élőhely, miközben a szegély két csapdája is jól szemlélteti az élőhely átmeneti jellegét. A gyepek, illetve az erdő talajlakó pókfaunájának átlagos denzitása szignifikáns különbséget mutatott. A kizárólag lágyszárú növényzettel borított, jó fényviszonyokkal rendelkező gyepekben közel nyolcszorosan nagyobb denzitás értéket (2,81 egyed/csapda) kaptunk, mint a fejlett avarszinttel rendelkező részlegesen árnyékolt cseresben (0,37 egyed/csapda). A fogott fajok között valamennyit gyűjtöttük már az elmúlt 11 év során a Madárvárta körzetében. A kis mintavétel ellenére sikerült a terület néhány kis gyakoriságú, egyúttal regionálisan jellemzőnek bizonyult fajt ismét kimutatni (*Palludiphantes alutacius*, *Panamomops affinis*). Az 1. táblázatból látható, hogy a kis egyedszámmal képviselt, mindemellett jellemző élőhelypreferenciájú fajok mellett, elsősorban néhány nagy abundanciájú farkaspók tipikus élőhelyválasztása határozza meg a szomszédos gyepek, illetve erdő talajfaunájának karakterét, illetve felel azok eltérő mennyiségi és minőségi tulajdonságaiért.

Faj	Rét	Szegély	Erdő	Összes
<i>Agroeca brunnea</i>	1	0	0	1
<i>Agroeca cuprea</i>	0	1	0	1
<i>Alopecosa cuneata</i>	3	0	0	3
<i>Alopecosa pulverulenta</i>	15	1	0	16

<i>Apostenus fuscus</i>	0	1	5	6
<i>Aulonia albimana</i>	23	1	0	24
<i>Drassyllus pusillus</i>	1	0	0	1
<i>Dysdera erythrina</i>	1	0	0	1
<i>Dysdera longirostris</i>	0	0	1	1
<i>Enoplognatha thoracica</i>	1	0	0	1
<i>Haplodrassus signifer</i>	2	0	0	2
<i>Hypsosinga sanguinea</i>	1	0	0	1
<i>Lepthyphantes flavipes</i>	0	0	1	1
<i>Palludiphantes alutacius</i>	0	0	3	3
<i>Panamomops affinis</i>	1	1	0	2
<i>Pardosa alacris</i>	25	56	6	87
<i>Pardosa riparia</i>	11	0	0	11
<i>Pisaura mirabilis</i>	2	0	0	2
<i>Steathoda phalerata</i>	1	0	0	1
<i>Tapinocyba insecta</i>	0	0	1	1
<i>Trachyzelotes pedestris</i>	1	0	0	1
<i>Urocoras longispinus</i>	0	0	1	1
<i>Walckenaeria dysderoides</i>	0	1	0	1
<i>Xysticus audax</i>	1	0	0	1
<i>Xysticus bifasciatus</i>	1	0	0	1
<i>Xysticus kochi</i>	3	0	0	3
<i>Zelotes apricorum</i>	0	0	1	1
<i>Zelotes electus</i>	0	1	0	1
<i>Zelotes villicus</i>	0	5	2	7
<i>Zora nemoralis</i>	0	1	1	2
<i>Zora silvestris</i>	2	2	0	4
Összes fajszám	19	11	10	31
Összes egyedyszám	96	71	22	189

1. táblázat

A vizsgálat során kimutatott faji szinten determinált pókfajok (Tömörd, 2010. 05.07.-05.20.)

1. ábra A kaszálón (Kis-rét), valamint a cseres tölgyesben működő talajspadák fogásainak hasonlósága (Tömörd, 2010, 05.07.-05.20.)